

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО
Факультет економіки і управління
Кафедра економіки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної та методичної роботи

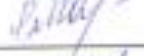

Віктор КОСТІН
2022 року

СИЛАБУС
З ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
**«КОНЦЕПЦІЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ
УКРАЇНИ»**
ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 051 – «ЕКОНОМІКА»
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ЕКОНОМІКА»
ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

КРЕМЕНЧУК 2022

Силабус з вибіркової навчальної дисципліни «Концепції реалізації
свроінтеграційної політики України» розроблено на основі освітньо-
професійної програми «Економіка» для підготовки здобувачів другого
(магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 051 – «Економіка» ОПП
«Економіка» та відповідних нормативних документів

Силабус розробили: д.е.н., проф. Ольга МАСЛАК
к.е.н., ст. викл. Ольга ГЛАЗУНОВА

Затверджено на засіданні кафедри економіки

Протокол від «12» 10 2022 року № 4

Завідувач кафедри економіки

 (Ольга МАСЛАК)

«12» 10 2022 року

Гарант освітньо-професійної програми Ольга МАСЛАК

Схвалено

Науково-методичною Радою факультету економіки і управління
(шифр, назва)

Протокол від «15» 11 2022 року № 2

Голова Леся САКУН
(підпис) (ініціали, прізвище)

© КрНУ ім. М. Остроградського, 2022 рік

© проф. Маслак О.І., 2022 рік

© ст. викл. Глазунова О.О., 2022 рік

	Силабус з вибіркової навчальної дисципліни Концепції реалізації євроінтеграційної політики України
	Рівень вищої освіти: Другий (магістерський) рівень Освітня програма: 051 – «Економіка»
	Рік навчання 2, семестр 3
	Кількість кредитів: 5, Мова викладання: українська
	Звітність: диф. залік

Викладач:

Прізвище, ім'я, по батькові	д. е. н., проф. Маслак Ольга Іванівна
Профайл викладача	http://econ.kdu.edu.ua/sklad-kafedry.html
Контактна інформація	Ел. адреса: kafekonkrnu@gmail.com Телефони: +38(05366)31015
Графік консультацій	http://econ.kdu.edu.ua/rozklad.html

Опис дисципліни

Викладання та навчання. Лекції, практичні заняття (на основі проблемного викладу, застосування частково пошукових та дослідницьких методів), самостійна робота здобувачів з використанням навчальної та наукової літератури, консультування з викладачем.

Метою викладання навчальної дисципліни «Концепції реалізації євроінтеграційної політики України» є формування в здобувачів сучасних теоретичних і практичних знань щодо факторів поглиблення європейської інтеграції, перспектив розвитку Європейського Союзу як одного з найвпливовіших наднаціональних інтеграційних об'єднань, перспектив України щодо розвитку та реалізації політики європейської інтеграції.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Концепції реалізації євроінтеграційної політики України» є: оновлення та поповнення знань щодо історії європейської інтеграції; інституційних основ функціонування Європейського Союзу; особливостей розробки та прийняття рішень в ЄС; відносин України з ЄС; секторальних стратегій розвитку європейської інтеграції; перспектив реалізації євроінтеграційної політики в Україні.

Компетентності та програмні результати навчання

Вивчення дисципліни дає можливість здобути **компетентності**, потрібні для подальшої професійної діяльності:

- ЗК 2 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 4 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- СК 2 Здатність до професійної комунікації в сфері економіки іноземною мовою.
- СК 3 Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.
- СК 5 СК 5 Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку.
- СК 11* Здатність планувати і розробляти економічні проекти в умовах відбудови економіки та її інтеграції в європейський економічний простір, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення і застосовувати їх для формування нових моделей економічних систем та процесів.

Засвоєння змісту навчальної дисципліни забезпечує формування таких програмних результатів:

ПРН 2	Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.
ПРН 3	Вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово.
ПРН 8	Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.
ПРН 14	Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем.
ПРН 15*	Організовувати розробку та реалізацію соціально-економічних проектів в умовах відбудови економіки та її інтеграції в європейський економічний простір із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.

Структура курсу

К-сть год. денна/заочна ф.н.			Тема	Результати навчання	Завдання
ЛК	ПЗ	Сам. Р.			
Змістовий модуль 1. Передумови створення та ключові етапи розвитку Європейського Союзу як міждержавного інтеграційного об'єднання					
2	2	10	Тема 1. Сутність і види економічної інтеграції	програмні результати: вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та	Дослідження теоретичних питань, практичні та ситуативні

				іноземною мовами усно і письмово; збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань	завдання, індивідуальні завдання
4	4	10	Тема 2. Етапи європейської інтеграції	програмні результати: вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово; збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань	Дослідження теоретичних питань, практичні та ситуативні завдання, індивідуальні завдання
4	4	10	Тема 3. Процес розширення Європейського Союзу	програмні результати: вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово; збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань	Дослідження теоретичних питань, практичні та ситуативні завдання, індивідуальні завдання
2	4	20	Тема 4. Інституційна будова Європейського Союзу	програмні результати: вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово; збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань	Дослідження теоретичних питань, практичні та ситуативні завдання, індивідуальні завдання
Змістовий модуль 2. Україна на шляху до ЄС: реалії та перспективи					
2	4	10	Тема 5. Україна та Європейський Союз: основи співробітництва	програмні результати: вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово; збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для	Дослідження теоретичних питань, практичні та ситуативні завдання, індивідуальні завдання

				вирішення комплексних економічних завдань; розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем;	
4	4	20	Тема 6. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом	програмні результати: вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово; збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань;	Дослідження теоретичних питань, практичні та ситуативні завдання, індивідуальні завдання
2	2	10	Тема 7. Україна-ЄС: деякі напрями секторальної інтеграції	програмні результати: розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності; вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово; збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань; розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем; організовувати розробку та реалізацію соціально-економічних проєктів в умовах відбудови економіки та її інтеграції в європейський економічний простір із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення	Дослідження теоретичних питань, практичні та ситуативні завдання, індивідуальні завдання

4	2	10	Тема 8. Новий етап руху до ЄС: кандидатський статус і перспективи євроінтеграції.	програмні результати: розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності; вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово; збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань; розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем; організовувати розробку та реалізацію соціально-економічних проєктів в умовах відбудови економіки та її інтеграції в європейський економічний простір із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення	Дослідження теоретичних питань, практичні та ситуативні завдання, індивідуальні завдання
24	26	100	24 + 26 + 100 = 150		

Методи навчання

- словесний метод (лекція, зокрема, на основі проблемного викладу), дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- дослідницько-пошуковий.

Політика оцінювання Форми оцінювання

- диф. залік;
- аналітичні звіти, реферати, есе (питання, відведені на самостійне опрацювання);
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень (у тому числі виступи на науково-практичних заходах за тематикою дисципліни);
- виконання та захист практичних завдань;
- тести;
- виконання завдань на прикладі реальних об'єктів (ділові ігри, тренінги, вирішення ситуаційних завдань).

Оцінювання завдань, терміни їх виконання

№ з/п	Завдання	Терміни виконання	Критерії оцінювання
1	Завдання до практичних занять	Щотижня, згідно розкладу	Самостійність, творчість, точність, вчасність виконання завдань
2	Підготовка теоретичних питань (у тому числі питання, відведені на самостійне опрацювання)	Щотижня, згідно розкладу	Правильність, логічність, відповідність темі, оригінальність та комплексність звіту
3	Тестування з теми	Наприкінці теми	Правильність, вчасність виконання завдань
4	Модуль 1, модуль 2	Наприкінці модуля 1, 2	Самостійність, правильність виконання завдань

При оцінюванні здобувача враховується наступне:

http://econ.kdu.edu.ua/files/files/kryteriyi_otsinyuvannya_2022.pdf

1. Відвідування лекційних і практичних занять.
2. Активна і продуктивна участь у практичних заняттях (додаткові бали за роботу у команді, творчий підхід).
3. Опрацювання базової та допоміжної літератури.
4. Вчасне виконання завдань для самостійної роботи (додаткові бали за використання сучасних інформаційних технологій, зміст і форму презентації результатів досліджень, участь у науково-практичних заходах).
5. Виконання тестових завдань.

Шкала оцінювання

Шкала оцінок				
Оцінка за національною шкалою		Проміжок за накопичувальною бальною шкалою	Оцінка ЕКТС	
Іспит, диф.залик, курсовий проєкт (робота)	залик			
Відмінно	зараховано	90 – 100	A	Відмінно
Добре		82 – 89	B	Дуже добре
		74– 81	C	Добре
Задовільно		64 – 73	D	Задовільно
		60 – 63	E	Достатньо
Незадовільно	не зараховано	35 – 59	FX	Незадовільно (дозволяється перескладання)
		1 – 34	F	Неприйнятно (повторне вивчення дисципліни)

Політика курсу

1. Пропущені заняття (лікарняні, мобільність, тощо) необхідно відпрацювати. Для цього здобувач освіти має виконати індивідуальні завдання за пропущеними темами: <http://krnu.org/>
2. Поведінка в аудиторії. Усі учасники освітнього процесу мають дотримуватися етичних норм. Здобувач вищої освіти зобов'язаний старанно та сумлінно навчатися протягом усього періоду навчання. Водночас він повинен підтримувати інших у прагненні поглиблювати знання та виконувати свої обов'язки. Від викладача вимагається доброзичливе, серйозне і тактовне ставлення до здобувачів вищої освіти.

3. Академічна доброчесність

У КрНУ діє Кодекс академічної етики (http://www.kdu.edu.ua/new/quality_educ_doc.php), «Положення про перевірку наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних і навчальних робіт на академічний плагіат», на основі якого розроблена «Інструкція щодо перевірки випускних кваліфікаційних робіт на академічний плагіат із використанням програмно-технічних засобів» (http://www.kdu.edu.ua/Documents/metod_instruczija_plagiat_2019.pdf).

Згідно з цими документами перевірка на плагіат підлягають усі види письмових робіт. Перевірка випускних кваліфікаційних робіт здійснюється з використанням онлайн-сервісу Unicheck за допомогою електронного репозитарію КрНУ, який накопичує, зберігає та надає доступ до електронних версій.

Ступінь унікальності індивідуальних завдань (у т. ч. тези доповідей, наукові роботи, курсові та контрольні роботи) також перевіряється за допомогою онлайн-

сервісів із вільним доступом. За критерій оригінальності творів приймається показник рівня унікальності тексту у відсотках, отриманий за допомогою програмно-технічних засобів перевірки на плагіат і збільшений на відсоток правомірних запозичень.

4. Визнання результатів навчання, отриманих унаслідок неформальної освіти та здобутих в інших ЗВО, у т.ч. за кордоном, відбувається на основі:

http://www.kdu.edu.ua/uch_otd/nef_osvita.pdf

http://cia.kdu.edu.ua/mignar_zvyazk_norm_doc_KrNU.php.

Методичне забезпечення

<http://krnu.org/>

Рекомендована література

Основна

1. Впроваджуючи Угоду про асоціацію Україна-ЄС: перші уроки, наслідки, практики використання ; за ред. Сушка О.В. Київ, 2016. 40 с.
2. Економічна інтеграція з ЄС: чи може Україна досягти планки, необхідної для вступу. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2023/02/13/696918/>
3. Європейська інтеграція: навчальний посібник / ред. Макаренко М.І., Хомутенко Л.І. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 344 с.
4. Журавльова І.О. Україна і копенгагенські критерії інтеграції до ЄС. URL: https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/11332/1/Guravlyova__349-354.pdf
5. Загальний огляд Угоди. URL: <https://eu-ua.kmu.gov.ua/ohliad-uhody-pro-asotsiatsiiu>
6. Звіт про виконання угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом за 2022 рік. URL: https://eu-ua.kmu.gov.ua/sites/default/files/inline/files/zvit_pro_vykonannya_ugody_pro_asociaciyu_za_2022_rik.pdf
7. Помаза-Пономаренко А.Л., Луценко Т.О. Політика європейської ітерації: конспект лекцій. Х.: НУЦЗУ, 2016. 40 с.
8. Романько І.І. Історія України. Європейська та євроатлантична інтеграція України: історія, сучасний стан, перспективи: навчальний посібник. Кропивницький: ЛА НАУ, 2017. 272 с.
9. Секторальна інтеграція України до ЄС: передумови, перспективи, виклики. URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2021_sektor_eu_ukr.pdf
10. Ситников М.М. Конспект лекцій (опорний) з дисципліни «Європейська економічна інтеграція» для студентів другого магістерського рівня освіти галузі знань: 29 міжнародні відносини, спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» всіх форм навчання. Запоріжжя: ЗНТУ, 2018. 44 с.
11. Угода про асоціацію. URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/evropejska-integraciya/ugoda-pro-asociasyu>
12. Україна на шляху до європейської інтеграції: історико-правовий екскурс: монографія ; за ред. Аракелян М.Р. Одеса: Фенікс, 2020. 238 с.
13. Україна на шляху до ЄС: реалії і перспективи. Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова. 2022. №1–2 (187–188). 132 с.

Допоміжна

14. Maslak O., Grishko N., Ishchenko S., Maslak M. Export-oriented enterprise development of the electrotechnical industry: strategic guidelines (Експортоорієнтований розвиток підприємств електротехнічної промисловості: стратегічні орієнтири). *Proceedings of the International Conference on Modern Electrical and Energy Systems, MEES 2019 (MEES 2019)*, September 23–25, 2019, Kremenchuk, Ukraine. URL: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57196472683>

15. Maslak O., Sokurenko P., Grishko N., Maslak M. Formation of a marketing support complex for an export-oriented enterprise in conditions of risk and uncertainty (Формування комплексу маркетингового забезпечення експортоорієнтованого підприємства в умовах ризику та невизначеності). *SHS Web of Conferences. Innovative Economic Symposium 2018 Milestones and Trends of World Economy (IES2018)*. 2019. 61, 01014 (2019). URL: <https://doi.org/10.1051/shsconf/20196101014>

16. Maslak, O., Pochtovyuk, A., Yakovenko, Y., Maslak, M., Grishko, N., & Marchenko, V. Innovative Approaches to Staff Motivation Based on ESG Business Principles and Intellectualisation. *International Experience. Biblioteka Regionalisty*. 2022. (22). Issue 22, p. 46-58. 13 p.

17. Вступ України до ЄС: переваги для громадян та бізнесу. URL: https://jurliga.ligazakon.net/analytics/211004_vstup-ukrani-do-s-perevagi-dlya-gromadyan-ta-bznesu

18. Експорт України до ЄС: вплив нетарифних заходів. URL: https://kse.ua/wp-content/uploads/2020/02/EU-NTMs_2020-02-18_new-1.pdf

19. Європейський Союз: загальна інформація, організаційна структура, правова система: словник-довідник / уклад. Кононенко Ю.С., Лубко І.М. Черкаси, 2019. 290 с. URL: <http://eprints.cdu.edu.ua/1965>

20. Мателешко Ю. Вихід Британії з ЄС: політичні та економічні наслідки для України. *Геополітика України: історія і сучасність*. 2017. Вип. 1. С. 134–142. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gpuis_2017_1_10

21. Микуляк В. Асоціація України з ЄС: як це працює. *Юридична газета*. 2018. № 18 (620). С. 12–13.

22. Модернізація транспортно-логістичної інфраструктури України. URL: <https://www.csis.org/analysis/modernizing-ukraines-transport-and-logistics-infrastructure>

23. Ніколаєва М.І., Григор'єв О.В. Ціннісний вимір євроінтеграційних процесів в Україні / Соціокультурні чинники трансформації політичної реальності у XXI столітті: моногр.; ред. кол. Попков В.В., Огаренко І.С., Степанова Н.Є., Хорошилов О.Ю. Одеса: ОНУ імені І.І. Мечникова, 2020, 296 с. С. 227–247.

24. Російсько-українська війна: глобальний вплив на логістику. URL: <https://www.gerp.com/blog/mind/russia-ukraine-war-logistics-impact>

25. Сторожук О.В., Свириденко Г.М. Митно-тарифне регулювання як фактор забезпечення зовнішньоекономічної безпеки держави в умовах євроінтеграції. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. Вип. 17. С. 94–98.

26. Тарифні та нетарифні бар'єри у міжнародній торгівлі. URL: <https://www.bca.education/taryfni-ta-netaryfni-bariery/>

27. Технічне регулювання в ЄС. URL: <https://ukraine-eu.mfa.gov.ua/centripidtrimki-eksporteriv/netarifne-regulyuvannya/tehnichne-regulyuvannya-v-yes>

28. Україна – кандидат в ЄС: які законодавчі зміни слід очікувати. URL: https://jurliga.ligazakon.net/news/212345_ukrana--kandidat-v-s-yak-zakonodavch-zmni-sld-ochkuvati

29. Що має виконати Україна, щоб увійти до Євросоюзу. URL: https://tvoemisto.tv/exclusive/shcho_ya_mozhu_zrobyty_shchob_moya_kraina_stala_chlenom_yevropeyskogo_soyuzu_133931.html

Інформаційні ресурси

1. Eurostat. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat>

2. Organisation for Economic Co-operation and Development. URL: <https://www.oecd.org/>

3. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

4. Законодавство України <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>

5. Національний банк України. Статистика. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/sector-external>